

I

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΧΜΕΤΗ

> Αλ. Παπαδιαφάνης

- Τι είναι αγάπη τεληιά;

→ προστός όνόμα Κουφινής, στείρα σύζυγος ζυόμαζι
Λεραϊνά.

↓
Πέχει να άπουζύμα παιδιά.

Κατασφάνει σχέδιο να άπαγάμα τι μετόνισσά του, τι
Λερούδα, 30 έτων και να άναγμασίμα/δωροδελήσι
έναν παπα να τους παντρέμα. Τεληιά, τόματαφάνη.

→ ή Λεραϊνά υποδέχθηκε με μαλосύνη το νέο
άδρόμα! Όχι μόνον αυτό, άλλα έμεσε και
έμεσε να βουδα τι νέα σύζυγος και να μεγαλώμα
τά παιδιά της!!!

→ Πάδος πουάμας Κουφινής: ή Λεραϊνά προστατώη
τι Λερούδα.

→ ή Λεραϊνά έμεσε άλλα 12 έτη, χά να
μεγαλώμα τα παιδιά.

→ Όταν μετά από 3 έτη πύμα να αάφου για
την άναμοφιδί των χειράμα, έώδιασε έίχε
άγάμα.

II

Βρέφος ές γράμα. (Τεχνες και Γραμματα)

Το νεογέννητο που πέταξαν από το τρένο

Ενα παραμύθι για μικρούς και μεγάλους, το οποίο βασίζεται σε αληθινά γεγονότα

JEAN-CLAUDE GRUMBERG
Η πιο πολύτιμη πράματεια -
Ενα παραμύθι
μτφρ. Ρούλα Γεωργακοπούλου
εκδ. Πόλις, σελ. 99

Της **ΜΑΡΙΑΛΕΝΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ**

«Μια φορά και έναν καιρό, σ' ένα μεγάλο δάσος ζούσε ένας φτωχός ξυλοκόπος με τη φτωχιά γυναίκα του». Έτσι ξεκινάει η ιστορία του Γάλλου θεατρικού συγγραφέα Jean-Claude Grumberg, που φέρει τον τίτλο «Η πιο πολύτιμη πράματεια». Ο συγγραφέας μέχρι το τέλος υποστηρίζει με τον ζωντανό, θεατρικό, αφηγηματικό του λόγο ότι πρόκειται για ένα παραμύθι.

Τι σημαίνει όμως στην πραγματικότητα «παραμύθι»; Ποιες ιστορίες συνθέτίζουν οι λαοί να μετατρέπουν σε μύθους και παραμύθια; Σε αντίθεση με το παρόν, στο παρελθόν τα παραμύθια αφορούσαν κυρίως τους μεγάλους. Ελλείψει άλλων μέσων ψυχαγωγίας αλλά και αφηγήσεων, οι ενήλικες μαζεύονταν τις νύκτες γύρω από τη φωτιά για να αφηγηθούν ιστορίες μέσα από το εκπαιδευμένο τους, ιστορίες που τους φέρνουν, που ασκούνται πάνω

τους έλεγχο συνήθως από υπερβολική διέγερση, τρόπο ή συγκίνηση. Ο μύθος λειτουργούσε με δύο τρόπους: να προσφέρει παρηγορία, ανακούφιση και ξεκούραση, διασκέδαση, αλλά και να ξαναζήσουν μέσω της επανάληψης ένα τραύμα, να ξεκινηθεί το κακό, μέσα από τις αλληπάλληλες παραλλαγές των γεγονότων αλλά και του τέλους της ιστορίας.

Με αυτή την έννοια, «Η πιο πολύτιμη πράματεια» είναι ένα διαχρονικό παραμύθι για μικρούς αλλά κυρίως για μεγάλους. Γιατί προέρχεται από τα βάθη όχι των δασών της φυσικής ζωής αλλά από τα βάθη της ανθρώπινης ψυχής, της ανθρώπινης πραγματικότητας.

Η ιστορία θα μπορούσε να μοιάζει κοινότοπη. Ένα τρένο περνάει από κάμπους και ένα νεογέννητο μωρό πετιέται φασκισμένο από το παράθυρο. Εκεί βρίσκεται μια άτεκνη, φτωχή γυναίκα που παρακαλάει τον Θεό να την προικίσει με ένα μωρό. Το βρίσκει ως μάννα εξ ουρανού στα χέρια της και αποφασίζει να το μεγαλώσει. Πρέπει να δώσει μάχη για αυτό το μωρό, ακόμα και απέναντι στον άνθρωπο της που δεν το επιθυμεί.



«Σε ένα μεγάλο δάσος ζούσε ένας φτωχός ξυλοκόπος με τη φτωχιά γυναίκα του».

Όταν ο άνθρωπος βρίσκεται στο σταυροδρόμι ανάμεσα στο να γίνει θηρίο ή θεός, μπορεί να πάρει τον δρόμο της καρδιάς του.

Μετέπειτα στην κοινότητα που βλέπει με μισό μάτι το νέο μέλος της οικογένειας.

Η ιστορία βασίζεται στα πραγματικά γεγονότα όσων έζησε η οικογένεια του Εβραίου συγγραφέα στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Το κομμάτι υπ' αριθμ. 45 έφυγε από το Ντρανσί στις 11.11.42 με το φορτίο του από 778 άνδρες,

γυναίκες και παιδιά, ανάμεσά τους ένας μεγάλος αριθμός γερόντων και αναπήρων, μεταξύ των οποίων και ο τυφλός παππούς του συγγραφέα. Το κομμάτι 49 έφυγε στις 2.3.1943 μεταφέροντας χίλιους Εβραίους, ανάμεσά τους και ο πατέρας του συγγραφέα. Στο κομμάτι με αριθμό 64 στις 7.12.1942 μεταφέρθηκε η οικογένεια Wiesenfeld με τις διδύμες κόρες τους που γεννήθηκαν στο Παρίσι μόλις 28 μέρες πριν. Τα ασφράντιστα μωρά και οι γονείς τους θανατώθηκαν όπως τόσοι και τόσοι Εβραίοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης.

Ο Jean Claude Grumberg δεν αγαπά τις αληθινές ιστορίες. Και δικαιολογούμενα. Ένα από τα δύο αυτά μωρά στη δική του αφήγηση βρέθηκε στην αγκαλιά μιας φυλε-

σπασκινς γυναίκας που το μεγάλωσε. Με την πίστη στην παραμυθία παραλλάσσει την ιστορία, δίνοντας την ευκαιρία να ονειρευτούμε ότι η ζωή δεν υπήρξε τόσο σκληρή, ότι στο τέλος κάτι συμβαίνει και αλλάζει για κάποιους η αναπόδραστη μοίρα. Και μας παρασύρει με τη γραφή του στην πραγματοποίηση αυτής της ευχής.

Μόνο η αγάπη

Το αληθινό γίνεται λιγότερο αληθινό, και το παραμύθι γίνεται ο κεντρικός άξονας της ανθρώπινης πραγματικότητας. Διότι εκεί, σε αυτές τις αδιαφανείς γραμμές, ανάμεσα στη φαντασία και στην πραγματικότητα, εντάσσεται το μόνο αληθινό συναισθήμα για το οποίο θα έπρεπε να χύνουμε τόνους με-



Η ιστορία προέρχεται από τα βάθη της ανθρώπινης ψυχής, της ανθρώπινης πραγματικότητας.

λάνης, δακρύων και πράξεων. Το μόνο αληθινό αυτής της ζωής είναι η αγάπη. Είναι η καρδιά. Αυτή που όταν πάλλεται δίνει και να αλλάξει τον ρυθμό της ιστορίας.

Την κρίσιμη στιγμή, εκεί όπου ο άνθρωπος βρίσκεται στο σταυροδρόμι ανάμεσα στο να γίνει θηρίο ή θεός, μπορεί να πάρει τον δρόμο της καρδιάς του. Να γίνει ένας μικρός θεός που διασώζει, που αλλάζει τη μοίρα των παιδιών, που ανοίγει τον δρόμο για να παραμείνει ζωντανή αυτή η ελπίδα. Ότι οι άνθρωποι έχουν τη δύναμη κάποια στιγμή να ξεπεράσουν τον φανατισμό τους, τον τρόπο τους, την τυφλότητα και την εγκλωβισμένη τους θέση - ότι αφού αυτοί είναι καλά, κανείς δεν χρειάζεται βοήθεια - και να ανοίξουν τα μάτια της καρδιάς τους για το μωρό που κλαίει και πενθεί, κοντά τους, δίπλα τους και τελικά μέσα τους.

Μόνον τότε η πράματεια που κουβαλούμε όλοι μπορεί να γίνει πολύτιμη και να εγγυηθεί ότι κανένας άνθρωπος μέχρι το τέλος του κόσμου δεν θα ξαναζήσει την αθλιότητα του Ολοκαυτώματος. Και σε αυτό έχουμε όλοι ευθύνη, έχουμε όλοι μερίδιο.